

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

31-223 Kraków, ul. Kazimierza Wyki 3
e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl tel. 012 415 38 84 Internet: <http://www.stat.gov.pl/urzedy/krak>

Informacja sygnalna - Nr 3

Data opracowania - luty 2008 r.

WYNIKI PRODUKCJI ROŚLINNEJ W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2007 ROKU

Informacja zawiera wyniki trzeciego tzw. wynikowego szacunku plonów i zbiorów upraw rolnych i ogrodnich.

Prezentowane dane opracowano na podstawie badań reprezentacyjnych zbóż i pozostałych upraw, przeprowadzonych w wylosowanych gospodarstwach indywidualnych, wyników sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek oraz ocen i ekspertyz rzeczoznawców GUS szczebla gminnego i wojewódzkiego. Powierzchnię upraw przyjęto według wyników czerwcowego badania reprezentacyjnego „Struktura gospodarstw rolnych” przeprowadzonego na 10% próbie gospodarstw indywidualnych oraz na podstawie sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek.

Powierzchnia zasiewów w województwie małopolskim w 2007 r. wynosiła 401,3 tys. ha i była mniejsza niż przed rokiem o 2,0%. Na sektor publiczny przypadało 1,3% ogólnej powierzchni zasiewów, tj. 5,1 tys. ha, a na sektor prywatny 98,7%, tj. 396,3 tys. ha. Powierzchnia odlogów i ugorów w gospodarstwach rolnych wynosiła 16,5 tys. ha, co stanowiło 4,0% powierzchni gruntów ornych. Areał użytków zielonych - łąk i pastwisk w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się o 6,1% i wyniósł 236,0 tys. ha.

W 2007 r. uzyskano wyższe plony i zbiory podstawowych upraw rolnych niż rok wcześniej, natomiast dla produkcji sadowniczej był to rok niekorzystny.

Zbiory głównych upraw rolnych i ogrodnich w 2007 r. przedstawiają się następująco:

- zboża ogółem - 853,4 tys. ton, tj. o 31,6% więcej od produkcji uzyskanej w 2006 r., w tym zboża podstawowe z mieszankami - 776,6 tys. ton, czyli o 31,1% więcej niż przed rokiem,
- rzepak i rzepik - 12,5 tys. ton, tj. o 51,6% więcej niż w 2006 r.,
- ziemniaki - 888,8 tys. ton, tj. o 32,3% więcej niż przed rokiem,
- buraki cukrowe - 74,9 tys. ton, tj. o 13,1% więcej od zbiorów ubiegłorocznych,

TABL.1 POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, PLONY I ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW

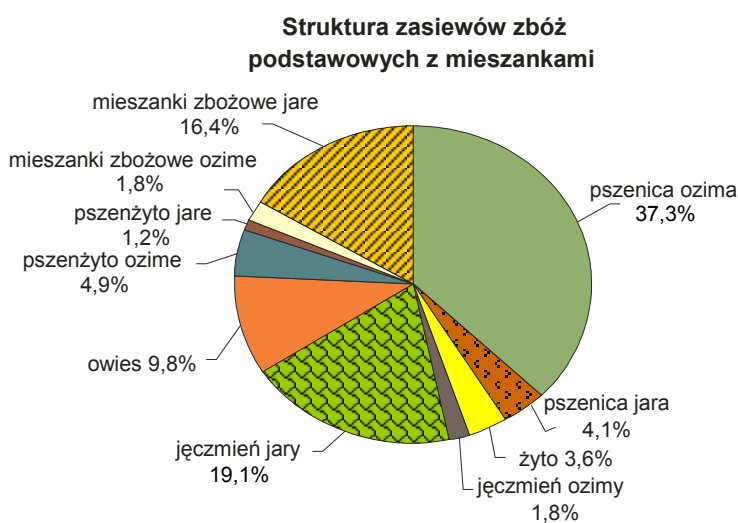
WYSZCZEGÓLNIENIE	2002-2006 ^a	2006	2007
POWIERZCHNIA w ha			
Zboża ogółem	256780	252874	260658
w tym zboża podstawowe			
z mieszankami	244423	241726	248476
Rzepak i rzepik	2390	2996	4105
Ziemniaki	55245	44763	50074
Buraki cukrowe	1788	1405	1198
Strączkowe jadalne	1556	1322	1396
Okopowe pastewne	7038	5381	4662
PLONY z 1 ha w dt			
Zboża ogółem	30,6	25,6	32,7
w tym zboża podstawowe			
z mieszankami	29,3	24,5	31,3
Rzepak i rzepik	27,4	27,6	30,5
Ziemniaki	173	150	177
Buraki cukrowe	451	472	626
Strączkowe jadalne	22,5	18,1	22,6
Okopowe pastewne	414	349	422
ZBIORY w tonach			
Zboża ogółem	786891	648309	853358
w tym zboża podstawowe			
z mieszankami	716725	592397	776555
Rzepak i rzepik	6551	8257	12515
Ziemniaki	957655	671693	888787
Buraki cukrowe	80575	66243	74942
Strączkowe jadalne	3506	2389	3155
Okopowe pastewne	291385	187741	196715

^a Średnie wieloletnie.

- warzywa gruntowe - 546,2 tys. ton, tj. o 1,7% więcej w porównaniu z rokiem ubiegłym,
- owoce z drzew - 91,4 tys. ton, tj. o 29,8% mniej niż w 2006 r.,
- owoce jagodowe - 26,3 tys. ton, tj. o 6,4% mniej od zbiorów z roku poprzedniego.

Powierzchnia uprawy **zbóż ogółem** wynosiła 260,7 tys. ha i była większa niż przed rokiem o 7,8 tys. ha (o 3,1%). Udział powierzchni zbóż w strukturze zasiewów wynosił 65,0%, tj. o 3,2 pkt procentowego więcej niż w 2006 r. W porównaniu z rokiem poprzednim powierzchnia **zbóż podstawowych z mieszankami** zwiększyła się o 6,8 tys. ha (o 2,8%) i wynosiła 248,5 tys. ha.

Zboża intensywne (pszenica, jęczmień i pszenżyto) uprawiano na powierzchni 170,0 tys. ha, tj. większej o 1,8% niż rok wcześniej. Udział zbóż intensywnych w grupie zbóż podstawowych z mieszankami stanowił 68,4% i był mniejszy o 0,7 pkt procentowego niż w roku poprzednim. **Zboża ekstensywne** (żyto, owies, mieszanki zbożowe) uprawiano na powierzchni 78,4 tys. ha, ich udział w powierzchni zbóż podstawowych z mieszankami wynosił 31,6% i wzrósł o 0,7 pkt procentowego.

Średnie plony **zbóż ogółem** oszacowano na 32,7 dt z 1 ha, tj. o 7,1 dt z 1 ha (o 27,7%) więcej niż przed rokiem i o 2,1 dt z 1 ha (o 6,9%) więcej od średnich plonów z lat 2002-2006, a plony **zbóż podstawowych z mieszankami** na 31,3 dt z 1 ha, tj. o 6,8 dt z 1 ha (o 27,8%) więcej niż rok wcześniej. Wszystkie gatunki zbóż plonowały znacznie lepiej niż w 2006 r.

Plony **zbóż ozimych** łącznie z mieszankami oceniono na 32,4 dt z 1 ha, czyli o 7,9 dt (o 32,2%) więcej niż w roku poprzednim.

Zboża jare łącznie z mieszankami plonowały na poziomie 30,1 dt z 1 ha, tj. o 5,5 dt (o 22,4%) wyższym niż plony uzyskane w 2006 r.

Siewy zbóż ozimych jesienią 2006 r. przebiegały w niezbyt korzystnych warunkach. Ciepła, słoneczna pogoda z minimalną ilością opadów spowodowała niedostateczne uwilgotnienie gleby, co utrudniło siewy i wschody ozimin. Długa i ciepła jesień, a także poprawa warunków wilgotnościowych w późniejszym okresie pozwoliły na prawidłowe wyrośnięcie i przygotowanie roślin do zimowego spoczynku. Przebieg warunków agrometeorologicznych zimą 2006/2007 nie stanowił zagrożenia dla ozimin. Zima była łagodna, ciepła z brakiem okrywy śnieżnej. Opady śniegu występowały sporadycznie i śnieg szybko znikał. W takich warunkach oziminy przetrzymały praktycznie bez strat. Wiosenna wegetacja rozpoczęła się wcześniej - już na początku marca.

Wczesna wiosna spowodowała, że siewy zbóż jarych rozpoczęto w drugiej dekadzie marca, a ich wschody i początkowy rozwój przebiegały prawidłowo. Utrzymujące się w kwietniu i w maju niedobory wilgoci niekorzystnie wpłynęły na stan zbóż, szczególnie jarych. Dojrzewanie i zbiory zbóż przypadały na korzystne warunki. Zebrane ziarno było suche i dobrej jakości.

Przy większej powierzchni uprawy i znacznie lepszych plonach zbiory **zbóż podstawowych z mieszankami** wynosiły 776,6 tys. ton i były większe od osiągniętych w 2006 r. o 184,2 tys. ton (o 31,1%). Zbóż ozimych zebrano 398,2 tys. ton, tj. o 39,6% więcej niż przed rokiem, a zbóż jarych 378,4 tys. ton (więcej o 23,2%).

Powierzchnia uprawy **rzepaku i rzepiku** wynosiła 4,1 tys. ha, co oznacza wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 37,0%, a w porównaniu ze średnią powierzchnią z lat 2002-2006 wzrost o 71,8%. Areal rzepaku jarego stanowił 2,5% ogólnej powierzchni rzepaku i rzepiku. Plonowanie **rzepaku i rzepiku** oszacowano na poziomie 30,5 dt z 1 ha, tj. wyżej niż w 2006 r. o 2,9 dt z 1 ha (o 10,5%).

Stan plantacji rzepaku przed wejściem w okres zimowego spoczynku był dobry. Łagodna zima nie stworzyła zagrożeń dla roślin. Wiosną rzepak był w dobrej kondycji

i dalszy rozwój roślin przebiegał prawidłowo. Występujące na początku maja przymrozki spowodowały uszkodzenia kwiatów na części plantacji. Początek zbioru rzepaku w pierwszej dekadzie lipca był utrudniony i opóźniony przez częste opady deszczu o charakterze burzowym, późniejsza poprawa pogody pozwoliła na prowadzenie zbioru w bardzo dobrych warunkach.

Przy znacznym zwiększeniu powierzchni i lepszych plonach zbory rzepaku i rzepiku szacuje się na 12,5 tys. ton, tj. o 51,6% więcej niż w 2006 r.

Powierzchnia uprawy **ziemniaków** wynosiła 50,1 tys. ha i była większa w ujęciu rocznym o 11,9%, a w porównaniu ze średnią powierzchnią z lat 2002-2006 mniejsza o 9,4%. Sadzenie ziemniaków rozpoczęto wcześniej z uwagi na wczesną wiosnę i sprzyjające warunki pogodowe. Majowe przymrozki spowodowały lokalnie uszkodzenia roślin na plantacjach odmian wczesnych. W kwietniu i maju rośliny odczuwały niedobory wilgoci. Późniejszy przebieg wegetacji odbywał się w sprzyjających warunkach. Wykopki ziemniaków przebiegały bez strat w dobrych warunkach pogodowych.

Zbory ziemniaków wyniosły 888,8 tys. ton i były większe od słabych zbiorów z 2006 r. o 217,1 tys. ton (o 32,3%).

TABL.2 POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, PLONY I ZBIORY ZBÓŻ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha		Plony z 1 ha w dt		Zbiory w tonach		
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006= =100
Zboża ogółem	252874	260658	25,6	32,7	648309	853358	131,6
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi razem ...	241726	248476	24,5	31,3	592397	776555	131,1
pszenica ozima	92155	92667	25,0	33,7	230760	311862	135,2
pszenica jara	10652	10182	24,6	30,2	26236	30716	117,1
żyto	6631	8899	20,2	26,8	13407	23824	177,7
jęczmień ozimy	3506	4460	24,6	31,7	8628	14119	163,6
jęczmień jary	46486	47585	26,8	32,6	124441	155176	124,7
owies	20926	24299	20,9	25,3	43660	61390	140,6
pszenżyto ozime	11261	12211	22,7	28,8	25537	35225	137,9
pszenżyto jare	2927	2936	22,1	27,8	6460	8167	126,4
mieszanki zbożowe ozime	3056	4543	22,7	29,0	6938	13175	189,9
mieszanki zbożowe jare	44126	40696	24,1	30,2	106329	122903	115,6
Kukurydza na ziarno .	10960	12063	50,8	63,5	55690	76652	137,6
Pozostałe zbożowe	188	117	11,8	12,9	222	151	68,1

TABL.3 POWIERZCHNIA UPRAWY, PLONY I ZBIORY WARZYW GRUNTOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha		Plony z 1 ha w dt		Zbiory w tonach	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
OGÓLEM	22384	20265	x	x	536982	546236
Kapusta	5721	5225	415	448	237361	233984
Kalafior	2160	1950	240	270	51842	52652
Cebula	2443	2149	163	189	39871	40695
Marchew jadalna .	2530	2210	230	275	58077	60669
Buraki ćwikłowe .	1828	1559	212	246	38738	38381
Ogórki	1321	1050	140	158	18499	16587
Pomidory	480	370	125	152	6002	5641
Pozostałe ^a	5901	5752	147	170	86592	97630

^a Pory, selery, pietruszka i inne.

Buraki cukrowe uprawiano na powierzchni 1,2 ha, tj. mniejszej o 14,7% niż przed rokiem. Zbiory buraków cukrowych przy średnim plonie 626 dt z 1 ha oszacowano na 74,9 tys. ton. Zbiory te były o 13,1% wyższe od uzyskanych w roku poprzednim. Buraki zostały wysiane bardzo wcześnie. Niewystarczające zasoby wody w kwietniu i maju utrudniły wschody i spowolniły początkowy rozwój roślin. Późniejsze warunki pogodowe były korzystne. Wegetacja buraków była wydłużona,

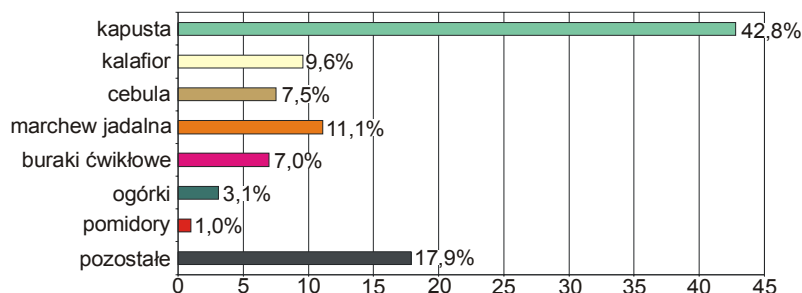
a dostateczna ilość wilgoci jesienią sprzyjała przyrostowi masy korzeni i osiągnięciu wysokich plonów.

Ogólna powierzchnia uprawy **warzyw gruntowych** (z uwzględnieniem uprawy w ogrodach przydomowych) wynosiła 20,3 tys. ha i była mniejsza niż w 2006 r. o 9,5%.

Warunki agrometeorologiczne w czasie sezonu wegetacyjnego pomimo okresowych deficytów wody były korzystne dla warzyw, co pozwoliło na osiągnięcie dobrych plonów. Wszystkie gatunki warzyw plonowały lepiej niż przed rokiem.

Łącznie zbiory warzyw wyszacowano na 546,2 tys. ton, tj. więcej o 1,7% od uzyskanych w roku ubiegłym.

Struktura zbiorów warzyw gruntowych

TABL.4 POWIERZCHNIA UPRAWY, PLONY I ZBIORY OWOCÓW Z DRZEW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha		Plony z 1 ha w dt		Zbiory w tonach	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
OGÓLEM	15057	15307	x	x	130193	91350
Jabłonie	9115	9288	131	79	119022	73739
Grusze	1013	1021	40	31	4030	3172
Śliwy	2475	2309	15	31	3823	7202
Wiśnie	1187	1190	15	38	1766	4581
Czereśnie	821	831	12	26	945	2191
Pozostałe ^a	446	668	14	7	608	467

^a Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

Produkcja **owoców z drzew** w 2007 r. wynosiła 91,4 tys. ton i była mniejsza od produkcji z roku poprzedniego o 29,8%. Największe obniżenie zbiorów wystąpiło w przypadku jabłoni (o 38,0%). Główną przyczyną niskich zbiorów owoców były uszkodzenia kwiatów i zawiązków w wyniku nocnych przymrozków sięgających -7, -8 C^o, które wystąpiły w pierwszych dniach maja. Stopień uszkodzeń przymrozkowych był zróżnicowany w zależności od odmiany, fazy kwitnienia, położenia sadu. Dalszy przebieg warunków agrometeorologicznych sprzyjał wegetacji owoców. Duża ilość dni słonecznych sprzyjała dobremu wybarwieniu i walorom smakowym jablek i gruszek.

Zbiory śliw, wiśni i czereśni pomimo znacznych strat przymrozkowych były większe od znikomych zbiorów uzyskanych w 2006 r., kiedy to drzewa pestkowe w wyniku mrozowych uszkodzeń pędów kwitły bardzo słabo.

Łączne zbiory **owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** wynosiły 26,3 tys. ton i były niższe od ubiegłorocznych o 6,4%.

W wyniku majowych przymrozków ucierpiały porzeczkę, zwłaszcza czarne oraz pierwsze kwiaty i zawiązki na plantacjach truskawek. Powierzchnia uprawy truskawek (z uwzględnieniem uprawy w ogrodach przydomowych) była mniejsza niż w 2006 r., a zbiory truskawek oszacowano na 10,7 tys. ton, tj. mniej niż w roku poprzednim o 6,6%.

TABL.5 POWIERZCHNIA UPRAWY, PLONY I ZBIORY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha		Plony z 1 ha w dt		Zbiory w tonach	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
OGÓLEM	6656	6398	x	x	28067	26260
Truskawki	2764	2539	41,3	42,0	11416	10662
Maliny ^a	586	588	29,6	30,4	1733	1786
Porzeczkę	2295	2271	42	38	9560	8627
Agrest	626	594	58	56	3617	3322
Pozostałe ^b	385	406	45,2	45,9	1742	1863

^a Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^b Aronia, borówka wysoka i inne.

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.